

Voor meer info over
veilig werken, kijk op
www.agroarbo.nl

Leerlingen laten leren

Tips en vuistregels voor de toolboxmeeting

Veel bedrijven verwelkomen leerlingen. Het is in het belang van iedereen om deze leerling zoveel mogelijk te laten groeien en zijn talenten naar boven te halen. Het doel van de opleiding is uiteindelijk om een goede, zelfverzekerde werknemer of zelfstandige op te leiden. Voor elke werkende is het mooi als je een leven lang met plezier kunt werken en daarna in gezondheid kunt genieten van je welverdiende pensioen. Jij bent het voorbeeld. En goed voorbeeld doet goed volgen.

HET PUBERBREIN

Het brein is pas rond het 25e jaar volgroeid. Tot die tijd hebben pubers te kampen met een aantal zaken:

- Heftige emoties. Deze emoties zijn minder onder controle en negatieve emoties hebben de overhand. Inleven in emoties van anderen is moeilijk.
- De behoefte aan kicks. Door een stijging van de hormoonspiegel treden er stemmingswisselingen op, is er een lagere impulscontrole en is er een verhoogde roekeloosheid. Relativeren is lastig.
- Het missen van het totaaloverzicht, een verminderde helicopterview, moeite met plannen.
- Doen gaat voor denken, lange-termijndenken is moeilijk.
- Vermoeidheid door een veranderend slaap-waakritme. Door hormonen zijn pubers 's avonds nog niet moe genoeg om te gaan slapen en 's ochtends te moe om op te staan. En toch hebben ze minimaal acht uur slaap nodig.

ANDERE BEHOEFTEN

Omdat het puberbrein nog niet als een volwassen brein functioneert, heeft een puber andere behoeften dan een volwassene. En doordat pubers al jong volwassen lijken, worden ze gemakkelijk in hun kunnen overschat. Iedere puber heeft behoefte aan waardering en erkenning, uitdaging, vrijheid en flexibiliteit en zelfstandigheid, maar ook aan duidelijke kaders en grenzen. Het werken aan een vertrouwensband en een goede relatie is het belangrijkste. Je kunt iemand niet dwingen om te leren of te presteren. Als de samenwerking goed verloopt, volgt die prestatie vanzelf. Als de leerling gemotiveerd en bevlogen raakt, bereik je het meest.

OPLOSSINGEN BEDENKEN

Vertoont een leerling ongewenst gedrag, zoals te laat komen, te veel bellen, niet nakomen van afspraken, enzovoort, spreek hem of haar daar dan direct op aan en probeer de oorzaak te achterhalen en samen een oplossing te bedenken waardoor het in de toekomst niet meer zal gebeuren. Geef de leerling mee dat hij het visitekaartje van het bedrijf is.

KENNIS EN ERVARING OVERBRENGEN

Je hebt verschillende vormen van kennis overbrengen, bijvoorbeeld:

- Instructie: een algemene instructie geven, stap voor stap voordoen, samen met de leerling doen en vervolgens de leerling laten uitvoeren.
- Samen in gesprek:
  - samen op zoek naar een oplossing. De leerling geeft oplossingen met voor- en nadelen aan en samen wordt een besluit genomen.
  - Leren door vragen te stellen. Wat gebeurt er als je...? Hoe zou je...? Waarom...?
- Opdrachten: leren door te doen (een echte klus of fake-opdracht).

Zorg dat je voor jezelf weet wat je wilt overbrengen en geef één opdracht per keer.

TIPS EN VUISTREGELS

1. Motivatie is de basis voor al het leren.
2. Toon interesse en geef persoonlijke begeleiding.
3. Accepteer de leerling, geef persoonlijke waardering, verhoog het zelfvertrouwen.
4. Stimuleer en geef complimenten (ontwikkel de trots op het vakmanschap). Noem ook wat beter kan.
5. Laat een leerling (onder toezicht) zelfstandig werk uitvoeren op niveau (niet te gemakkelijk en niet te moeilijk) en interesse van de leerling.
6. Bied structuur en geef grenzen aan.
7. Zorg dat de werksfeer prettig is (stress blokkeert het denken).
8. Schets het overzicht, geef eerst de grote lijnen weer en ga daarna pas in op details.
9. Kijk op samen op www.agroarbo.nl (ga via 'Mechanisch Loonwerk' en 'Organisatie en beleid' naar 'Jongeren'). Hier staat wat jongeren wel en niet mogen doen. Bovendien is daar voor veel werkzaamheden te vinden wat een veilige werkwijze is.

LEREN IN DE PRAKTIJK: PRAKTIJK-BEGELEIDERS MAKEN ER WERK VAN

Een vak leren kun je niet alleen in de schoolbanken. De combinatie van de basis die op school wordt gelegd en het daadwerkelijk uitvoeren van het werk in de praktijk maakt dat je kunt uitgroeien tot een vakbekwaam medewerker. Vanuit het sectorplan zijn er twaalf goed opgeleide praktijk-begeleiders beschikbaar om de leerling en het leerbedrijf te ondersteunen en te motiveren, zodat het leren op het bedrijf zo goed mogelijk wordt ingevuld. Behoeftte aan ondersteuning bij het goed opleiden van een leerling? Neem dan contact op Jannie Takkebos: jannietakkebos@hotmail.com.

TEKST: Corina van Zoest-Meester, adviseur arbo

FOTO'S: CUMELA Communicatie